

لغو فرصت پاسخگویی وزیر پیشین نفت در رسانه ملی

بیژن زنگنه بی دفاع ماند

روزنامه

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

یک هفته مانده به مذاکرات وین گروسی وارد تهران شد

ترمیم روابط در دستور ایران و آژانس

سه‌شنبه ۲ آذر ۱۴۰۰ | ۱۷ ربیع الثانی ۱۴۴۳ | ۲۳ نوامبر ۲۰۲۱

سال ششم - شماره ۱۸۲۲ - ۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان

شورای مشورتی نظام از وضع مردم بی‌خبر است؟

انفعال مجمع تشخیص مصلحت

چه زمانی عادلانه به جرم سیاسی رسیدگی می‌شود؟
نگرانی از انصاف هیأت‌منصفه

همدلی | جرم سیاسی از جمله مواردی است که به‌طور صریح در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران درباره آن صحبت شده است اما هنوز درباره چگونگی رسیدگی به آن حرف‌وحیث بسیاری وجود دارد. تا چند سال پیش که اصلاً قانون موضوعه‌ای برای آن وجود نداشت و به استناد همین هم متهمانی که ممکن بود مصداق جرم سیاسی تلقی شوند، تحت عناوین دیگر راهی محاکم انقلابی می‌شدند. از سوی دیگر مسئولان نیز منکر این می‌شدند که در کشور مجرم سیاسی وجود دارد و همواره بر این تأکید داشتند که در ایران مجرم سیاسی نداریم...

- ← **کوناگون**
- ▲ **کلاه من: آن تخلیل گمشده در زیر آوار غلامحسین سعیدی؛ دیالوگ‌نویس**
- ▲ **بی‌قرار**
- ▲ **ویگن دردربان؛ وقار پاپ ایران (۷)**
- ▲ **غربت آرامستان «ظهِیرالدوله» و انتظار از مسئولان**
- ▲ **و شعر چیست؟ حدیث عشق(۸)**
- ▲ **مسئولیت‌گیری فریب‌دهنده در ازدواج**
- ▲ **روزی که قم سنگ‌نبرد با متفقین شد**
- ▲ **علیرضا فیروزجا در تنهایی شملرج جاودانه شد**
- ▲ **شرایب بازنشستی برای زنان چگونه است؟**

صفحه ۲

«همدلی» حقوقی تجومی بگیران را با دستمزد کارگری مقایسه کرد

۶۰ سال فاصله

عکس: ایران

موضع مراجع بهداشتی کشور درباره تولید داروی جدید در ایران

سکوت نگران‌کننده درباره قرص کرونا

همدلی | دو شرکت داروسازی «فایزر» و «مِرک» پس از ساخت داروی ضدکرونا اعلام کرده‌اند که از محل فروش داروهای ضد کرونای خود در کشورهای دیگر هیچ درآمدی دریافت نخواهد کرد. ایران نیز از جمله این کشورها به شمار می‌رود؛ یعنی ایران اجازه دارد این داروها را در داخل تولید کند...

گزارش «همدلی» از رشد ۲۲ درصدی اردواج کودکان در بهار امسال

ایران؛ مقام دوم کودک همسری

آمار مرگ کرونایی در کشور دورقمی شد

مرگ دامادی که ۵ عضو خانواده همسرش را کشت

سوال محمد مهاجری از مجلس؛ چرا به جای مشکلات به سگ و گربه چسبیدید؟

لغو فرصت پاسخگویی وزیر پیشین نفت در رسانه ملی

بیژن زنگنه بی دفاع ماند

در روزهای گذشته موضوعات مربوط به پرونده «کرسنت» در فضای سیاسی و رسانه‌ای علیه دولت‌های روحانی و خاتمی و شخص بیژن زنگنه وزیر مشترک در دولت با بسامد بالایی مطرح‌شده است. به‌گونه‌ای که مخالفان سیاسی این دو دولت که عمدتاً چهره‌ها و رسانه‌های وابسته به جریان اصولگر آهستند، بیژن زنگنه را متهم شماره یک این پرونده خوانده و خواستار محاکمه وی شدند. باین‌همه این چهره باسابقه اجرایی در حوزه انرژی علی‌رغم آنکه خواستار فرستی رسانه‌ای برای پاسخگویی شد، اما ظاهراً موفق به عملی کردن این خواسته خود نشد درحالی که زنگنه اعلام کرده بود که روز گذشته (دوشنبه) در برنامه جهان‌آرای شبکه‌افق برای پاسخگویی به اتهامات درباره پرونده کرسنت حضور پیدا خواهد کرد اما روال کار به‌گونه‌ای پیش رفت که مشخص شد حضور او در این برنامه منتفی است.روز پنجشنبه بیژن زنگنه وزیر نفت سابق در دولت روحانی در توییتهای اعلام کرد اول آذرماه برای توضیح درباره پرونده کرسنت به صداسوسما می‌رود. او نوشت: «قرار شد دوشنبه اول آذر، ساعت ۲۲ در شبکه‌افق برنامه جهان‌آرا حاضر شوم و درباره پرونده کرسنت توضیح بدهم. از رئیس محترم سازمان صداسوسما می‌خواهم که در اولین فرصت شرایط حضورم در برنامه گفتگوی ویژه خبری شبکه دو را نیز فراهم کنند تا نسبت به اتهامات مطرح‌شده در این برنامه هم روشن‌نگری کنم.» روز وروز پیش نیز اکانت برنامه جهان‌آرا در توییتهای نوشت: «مخاطبان همیشه همراه شبکه‌افق؛ به اطلاع می‌رساند آقای زنگنه وزیر سابق نفت، درخواست حضور در برنامه جهان‌آرا را مطرح کرده‌اند. با توجه به پرونده قضایی مفتوح درباره کرسنت در حال بررسی امکان قانونی اجابت حضور ایشان هستیم.»اتفاقی که احتمال موضوع ممنوع‌التصویری این مدیر سابقه را تقویت می‌کند.قرار فر دراین‌باره نوشت: قرارداد کرسنت در زمان وزارت بیژن زنگنه در دولت اصلاحات بسته شد. پس‌ازآن محمدرضا خدیجه رئیس وقت دیوان محاسبات که بعدها معلون اول محمود احمدی‌نژاد شد از وجود فساد گسترده در این قرارداد خبر داد.پس از اعلام دیوان محاسبات دولت محمود احمدی‌نژاد از اجراء قرار داد سرزاید و یک پرونده حقوقی پیچیده علیه ایران تنظیم شد. دولت احمدی‌نژاد مدعی بود که با توجه به فساد شکل گرفته در این قرار داد ایران می‌تواند پرونده جنال حقوقی باشد. چندی پیش دادگاه دآوری بین‌المللی نتیجه یکی از پرونده‌های مربوط به قرارداد کرسنت را اعلام کرد. براین اساس ایران ۶۰۷۵۰۲ میلیون دلار معادل ۱۵ هزار میلیارد تومان باید جرمیه پرداخت کند. در همین حال گفته می‌شود که دآوری دوم با ادعای بسیار بزرگ‌تر در حال انجام است و جلسه نهایی آن در اکتبر سال آینده (۲۰۲۲) در پاریس تعیین شده است که انتظار می‌رود رقم نهایی خسارت در سال بعد در ۲۰۲۳ باشد. حالا با محکوم شدن ایران مخالفان اصولگرای دولت پیشین بیژن زنگنه را در این رابطه متهم می‌کنند. نصرالله پژمانفر نماینده مشهود و نایب‌رئیس کمیسیون اصل نود مجلس هم از رئیس قوه قضائیه خواست پرونده «کرسنت» را دوباره فعال کند. او در برنامه جهان‌آرا حضور یافت و بیژن زنگنه را متهم کرد. در جریان این برنامه امیرحسین لاثی مجری آن در توییتهای نوشت: «از آقای زنگنه وزیر سابق نفت نیز دعوت کردیم اما گفتند آقای پژمانفر در حد من نیست» لذا قرار شد هفته بعد ایشان جداگانه تشریف بیاورند.» باین‌ترتیب برای اولین بار شرایطی مهیا شد تا زنگنه درباره قرارداد کرسنت شفاف‌سازی و ناگفته‌های خود را بیان کند. با وجوداینکه هم مجری برنامه و هم زنگنه حضور در جهان‌آرا را تأیید کردند اما پنج‌شنبه‌شب توییتهای منتسب به حجت‌الاسلام مرتضوی مقدم رئیس دیوان عالی کشور منتشر شد. در این توییتهای آمده است: «در کجای دنیا به مدبری که فساد اقتصادی سنگین دارد و کیفرخواست برایش صادر شده، آنتن تلویزیون می‌دهند. پیشنهاد می‌کنم جوابگوی اعمالتان باشید.» ساساتی پس از انتشار این توییتهای قوه قضائیه اعلام کرد که مرتضوی مقدم اکانت توییتر ندارد و اکانت‌های منتسب به او جعلی است. در همین رابطه نوشت: «دادن تریبون یک‌طرفه به متهم ردیف اول پرونده کرسنت خودداری کند.» به نوشته فارس زنگنه «با حضور در دادگاه علنی از خود دفاع نماید».

یادداشت

حضور ایران، از جام جهانی تا جامعه جهانی

احسان دری روزنامه‌نگار

وارد آذرماه شده‌ایم؛ ماهی که برای نسل ما خاطره‌های خوش به یادگار مانده است. ۲۴ سال از حماسه ملیورن می‌گذرد، روزی که ایرانیان خوشحال‌ترین مردم دنیا بودند. روزی که ما جواز حضور در مارتن جذاب جام‌جهانی و رقابت عادلانه و آزاد با غول‌های فوتبال دنیا را به دست آوردیم. حضور در جام جهانی فوتبال به‌عنوان بالاترین سطح یک تورنمنت فوتبالی برای کشورها یک فرصت طلایی محسوب شده و دارای اهمیت سیاسی، اقتصادی و فرهنگی است. تیم‌ها به‌سرعت موردتوجه مردم و رسانه‌های دنیا قرار می‌گیرند. پس برای تیم‌های صعودکننده هم از لحاظ داخلی که باعث ایجاد نشاط اجتماعی می‌شود و از بعد خارجی که دارای دستاوردهای متنوع است جا گرفتن بین ۳۲ تیم مهم است. باین‌ترتیب ما به‌حق در روز هشتم آذر ۷۶ سر از پانمی‌شناختیم.

درست در سالروز آن حماسه قرار است دور جدید گفت‌وگوهای برجلمی میان ایران و پنج قدرت جهانی آغاز شود؛ برجلمی که در صورت احیا باعث می‌شود فعالیت‌های تجاری، علمی و اقتصادی ما در جامعه جهانی نسبت به امروز و چند سال اخیر سهل‌شود.(به‌خصوص در بحث فروش نفت و تبادلات بانکی)

شاید عده‌ای بگویند مگر جامعه جهانی تنها این چند کشور هستند؟ یا مگر ما حالا هم عضو جامعه جهانی و سازمان ملل نیستیم؟ اما واقعیت اینکده ما امروز در حاشیه و انزوا قرار داریم، مشکلات زیادی از ناحیه تحریم بر ما تحمیل شده است. نمی‌توانیم حتی با کشورهایی که آنان را دوست خود می‌دانیم به‌راحتی دادوستد کنیم. اخیراً از سوی یک مقام گفته‌شده که ما مجبور هستیم تولیدات خود را با تخفیف بفروشیم و واردات موردنیاز خود را گران و با چند دست چرخیدن و دست‌به‌دست شدن انجام دهیم؛ پس واضح و روشن است که برخلاف ادعاها و نظرات افرادی که می‌گویند تحریم فرصت است و ما در تحریم می‌توانیم چنین و چنان کنیم، تحریم خصوصاً در یک دهه اخیر از نظر معنوی و مادی خسارات شدیدی بر ما وارد کرده است که قابل تصور نیست. در صورت نتیجه‌بخش بودن گفت‌وگوهای در پیش رو و رسیدن به توافق احتمالی، سایه نحس تحریم از سر ما کوتاه‌تر خواهد شد و ما هم مثل خیلی از کشورهای دیگر می‌توانیم کالا بفروشیم و وارد کنیم و پولمان را بگیریم و انتقال دهیم. دانشمندان و دانشجویان ما برای حضور در مجامع علمی و تبادل علمی با مشکلات کمتری روبه‌رو خواهند شد، آمدورفت بر میان و ورزشکاران و تجار و... با چالش روبه‌رو نخواهد شد. ادامه وضع فعلی فقط یک ضرر کننده دارد و آن‌ها ما هستیم، همه ایرانیان به‌ویژه از اینکه تحریم چه بلای خانمان‌سوزی است و چطور سرمایه‌های یک کشور را زده‌رذ آب می‌کند و از رفاهانی جز فقر و فلاکت ندارد آگاه شده‌اند. با پوست و گوشت و استخوان خود آن را لمس کرده‌اند، و با وضوح بسیار دیده‌اند که تحریم‌ها چطور می‌تواند در فاصله کوتاهی یک کشور ثروتمند و غنی را فقیر کند و به خاک سیاه بکشاند. خوشبختانه مخالفان قلندر و گردن کلفت داخلی برجام با حضور دوستان خود در دولت فعلی، اکنون موافق احیای برجام و گفت‌وگو هستند، حالا اینکه این دوستان چرا در دولت قبل مخالف بودند و اکنون موافق هستند بحثی دیگر است؛ اما لب مطلب اینکه جامعه‌ز حاکمیت و تیم مذاکره‌کننده خلق حماسه‌ای دیگر می‌خواهند؛ از آنان می‌خواهند واقع‌بین باشند و بفهمند کجا و در چه شرایطی قرار گرفته‌ایم. رسیدن به توافق خوب و عزتمند انتظار همه ایرانیان است. امیدواریم گفت‌وگوهای تازه هر چه زودتر به نتیجه خوب ختم شود. امروز لغو و رفع تحریم‌ها از نان شب واجب‌تر است زیرا وجود همان نان شب بدجور به تحریم‌ها گره‌خورده است.

یادداشت

بحران زاینده‌رود با انتقال آب حل نمی‌شود

علی افروس مدرس دانشگاه

تجمل‌گرایی در این حوزه، عامل اصلی بحران آب کنونی بوده است، ولی متأسفانه مسئولان امر به‌جای پذیرش واقعیت‌ها و تلاش برای حل اصولی آن یا سازگاری با این شرایط، با فرافکنی دنبال بهره‌گیری از ناراضیتهای اجتماعی برای سرپوش گذاشتن بر ضعف مدیریتی خود در حوزه آب، صنعت و کشاورزی هستند. درحالی‌که استانداردهای مصاحبه با خبرگزاری تسنیم در تاریخ ۱۳ بهمن ۱۳۹۲ گفته بود: بر اساس طرح جامع حوزه آبریز زاینده‌رود، رودخانه فصلی زاینده‌رود به رودخانه دائمی تبدیل می‌شود، ولی نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۵ خرداد ۱۴۰۰ طی بیاناتی عجیب، فصلی شدن رودخانه دائمی زاینده‌رود را نتیجه مدیریت نادرست وزارت نیرو مطرح می‌کند؛ یا به گزارشی خبرگزاری برنا در اصفهان مورخ ۲۹ آبان ۱۴۰۰، حشمت‌الله انتخابی، دبیر شورای هماهنگی سازمان‌های مردم‌نهاد محیط‌زیستی استان اصفهان اظهار می‌دارد: در آستانه روز جهانی محیط‌زیست مجدداً اخباری مبنی بر احتمال قطع جریان آب زاینده‌رود در رسانه‌ها منتشر گردیده که موجب نگرانی شدید مردم شده است. بر اساس این اظهارات گویی جریان طبیعی آب وجود داشته و از طرف یک قدرت بیرونی جلوی جریان آب گرفته‌شده و طبیعی است این‌گونه اظهارات آگاهانه یا ناآگاهانه منجر به تحریک افکار عمومی شده است. درحالی‌که در آمریکا از سال‌های ۱۹۷۰ روند استفاده از پساب در کارخانه‌های فولاد اجرایی شده است، ولی همچنان در قرن ۲۱ علی‌رغم کمبود شدید آب و جانمایی‌های غلط صنایع آب بر در کویر مرکزی، به‌جای استفاده از آب‌های نامتعارفی مانند پساب‌ها، همچنان از منابع آبی محدود استفاده می‌کنیم. سنگتگی آبهای استان اصفهان در مصاحبه مورخ ۵ آبان ۱۳۹۷ در خبرگزاری مهر اعلام کرد که ۴۰ درصد صنایع اصفهان هنوز از آب به جای پساب استفاده می‌کنند و این موضوع در شرایط بحرانی آب، یک سوءمدیریت بزرگ کل‌مداد می‌شود؛ ولی مسئولان امر به‌جای پذیرش تصمیمات اشتباه، تلاش دارند مشکلات طبیعی خشک‌سالی و کمبود منابع آب را سیاسی جلوه داده و با طرح صحبت‌هایی غیرمسئولانه امنیت روانی جامعه را دست‌خوش تغییر کنند. به‌عنوان نمونه، مدیرکل زمین‌شناسی اصفهان در مصاحبه با خبرگزاری جمهوری اسلامی در تاریخ ۱۹ اسفند ۱۳۹۹، احیای رودخانه زاینده‌رود و تأمین حقابه آن و تالاب گاوخونی، را راهکار اساسی رفع بحران فرونشست زمین در این استان می‌داند، درحالی‌که عامل اصلی بحران فرونشست زمین مسئله پمپاژهای بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی برای توسعه باغ و ویلا بوده و باید بررسی شود، با چه مجوزهایی اجازه هزار هکتار در سال (۹۹) به میزان حداقل شش برابر طی چهل سال اخیر و توسعه باغ و ویلا با رویکرد

ادامه در صفحه ۵

یادداشت

صدای اعتراض زمین را بشنویم

رسول اسدزاده فعال اجتماعی

رفتار ما ایرانیان معاصر از حاکمیت تا مردم با محیط‌زیست و طبیعت کشور مترادف با تصرف عدوانی است. ما به حق و حریم کسو و رودخانه، کویر و دریا و آب‌های زیرسطحی، خاک و درخت و حیوانات وحشی سرزمینمان تجاوز کرده‌ایم. ما در سراسرشی‌هایی که حتی به کوهی هم به‌سختی از آن صعود می‌کنیم و تابلوی ملک شخصی کاشته‌ایم، سرتاسر دریای خزر را تبدیل به ساحل خصوصی کرده‌ایم، در دل کوه‌ها، هر کجایی که قطره‌ای آب و چند اصله درخت یافتیم ویلا و آپارتمان رویانده‌ایم. باغات اطراف تمام شهرها را تفکیک و تکه‌تکه کرده و فروخته‌ایم. به‌جای ساخت هتل‌ها و اقامتگاه‌های مدرن و ارزان مردم را به داشتن یک چهاردیواری (به‌اصطلاح ویلا) در روستاهای مزاندان و گیلان ترفیح کرده‌ایم. روستائین و بومی را آلوده به ولع و دلائی ملک کرده‌ایم. از قانون‌گذار و مسئول و بهره‌بردار کلان مانند وزارخانه‌ها و اپرکارخانه‌ها تا مردم عادی هرکجای محیط‌زیست و عرصه کشور که دستمان رسیده برای منافع شخصی خراشیده‌ایم. ما کوه‌های کشورمان را هم خورده‌ایم. در نبود قوانین بازدارنده، هرکجا که شده حاضر کرده‌ایم، مزر بین روستاها و شهرها را با ساخت‌وساز و تغییر کاربری مراتع و مزارع از صفحه روزگار پاک کرده‌ایم. ما خاک قشم و نخل‌های جنوب را هم تبدیل به دلار کرده‌ایم. بدون توجه به اقلیم استان‌ها در آنجا کارخانه‌های صنعتی آب بر ساخته‌ایم. به استناد‌های مزی می‌محلی کرده‌ایم، موجبات مهاجرت اقتصادی به مرکز را تسریع کرده‌ایم و حالا ابتدای قرن پانزدهم خوردشیدی است. پس از سال‌ها کج‌فرقاری با مادر طبیعت، صدای اعتراض زمین با فرورنشست، با خشکی رودها، کهرمقی چاه‌ها و جاری شدن سیلاب‌ها برخاسته است... این‌ها صدای اعتراض زمین است به خاطر تصرف عدوانی فرزندانش... این روزها که زخم کهنه مبین سسر باز کرده و صدای خشکیدگی و بی‌آبی بیش‌ازپیش شنیده می‌شود، در کنار اصلاح‌بنیادین قوانین مربوط به محیط‌زیست و منابع آب، باید الگو و نوع نگاه مردم نیز به منابع طبیعی تغییر کند. انتقال صورت‌مسئله از یک استان و اقلیم به استان‌های مجاور نه‌تنها هیچ کمکی به حل مشکل نخواهد کرد بلکه باعث فوت وقت است. درحالی‌که هیولای تنش آبی سال‌به‌سال به میهن ما نزدیک می‌شود توجه به راهکارهای علمی دست‌ساز وطن تنها و تنها چاره در این روزگار سخت است. هیولای تنش آبی را با هیچ سلاحی نمی‌شود شکست داد مگر با علم و خرد. ما باید بیاموزیم بقای ما با بقای محیط‌زیست کشورمان گره‌خورده است، اگر نیاموزیم طبیعت آن را با ما خواهد آموخت...